

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**м. Чернівці
16-17 лютого 2024**

**МАТЕРІАЛИ
З НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
"МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ-
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ"**

працювати в симуляційних сценаріях, а також в подальшому – в реальній клінічній практиці.

Впровадження імітаційного методу навчання у медичних вузах України є запорукою підготовки висококваліфікованих лікарів і конкурентоспроможної вищої медичної освіти. Є ряд труднощів, на які слід звернути увагу для оптимізації навчального процесу в імітаційних центрах.

Список використаних джерел:

1. Малютіна НВ, Бабак СІ, Клименко ЛВ, Погоріла ОІ. Актуальність симуляційних методів навчання на етапі післядипломної освіти випускників вищих медичних навчальних закладів. Здобутки клінічної і експериментальної медицини. 2019;4:82-8.
2. Касьянова ОМ, Бодня КІ. Симуляційне навчання в післядипломній медичній освіті: теоретичний і практичний аспекти. Проблеми безперервної медичної освіти і науки. 2017;1:10-5.
3. Ждан ВМ, Хайменова ГС, Бабаніна МЮ, Кир'ян ОА, Катеренчук ОІ. Сучасне впровадження симуляційної дистанційної освіти працівників медичної галузі. Актуальні проблеми сучасної медицини. 2020;20,2(70):244-7.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Малайко С.С., Батіг І.В., Батіг В.М., Смандич В.С., Сокорська В.О.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

В даний час перед медичною освітою стоїть ряд проблем, в тому числі, збільшення кількості студентів, зміна їх переваг щодо стилю навчання і необхідність зменшення розриву між теорією і клінічною практикою. Крім того, все більше уваги приділяється безпечності пацієнтів, етичним питанням, збільшенню відповідальності медичних працівників, високому рівню необхідної професійної кваліфікації та швидкої еволюції процедур і методів. Все це вимагає адаптації навчальних програм з використанням усіх наявних освітніх інструментів

У той же час традиційні форми медичної освіти не пропонують особливого процесу для забезпечення цілком безпечної і ефективної підготовки перед тим, як медичний працівник почне активно працювати з пацієнтами.

Крім того, сучасні форми контролю рівня компетентності лікарів є іноді непослідовними або недостатніми.

Застосування симуляційного навчання в медицині може допомогти подолати ці проблеми, починаючи з навчання у вищому навчальному закладі або закладі післядипломної освіти і до етапу навчання впродовж життя.

Симуляція - це імітація виконання реального процесу або роботи системи протягом певного часу. До симуляції вдаються у багатьох контекстах, таких як симуляція технологій для оптимізації ефективності праці, проектування засобів безпеки, випробування, тренінги, освіта, відеоігри. Використання симуляції як методу для набуття практичних навичок і навчання називають симуляційним навчанням. Загально відомо, що медичні вміння набуваються шляхом когнітивних (знання) і психомоторних навичок (практика). Базова клініко-теоретична підготовка медиків включає такі навички нетехнічного характеру, як кому-нікація, клінічні судження і планування. Для засвоєння і вдосконалення як технічних, так і психомоторних навичок, а також навичок спілкування, необхідна постійна практика і симуляція, що дозволяє довести техніку виконання цих прийомів до автоматизму. Використання імітаційних прийомів і методів при медичному навчанні називається симуляційним навчанням в медицині. Як дидактичне втручання, симуляцію в медицині слід розробляти, виходячи з освітніх потреб і цілей охорони здоров'я. Цілі симуляційного навчання слід формулювати відповідно до тих компетенцій клінічної практики, які повинні бути надбані або вдосконалені на кожному освітньому рівні.

У свою чергу, компетенції клінічної практики включають «знання» (концептуальні, когнітивні), «технічні навички» (психомоторні) і «відносини» або «нетехнічні навички» (індивідуальні навички або вміння працювати в команді). Ці навички стосуються окремої особи або функціонування робочої команди. Робоча команда може складатися з представників різних професій (мультипрофесійна) і більш ніж однієї медичної галузі (міждисциплінарна).

Відомо, що основною метою системи охорони здоров'я є забезпечення охорони здоров'я через організовану структуру відповідно до еталонних стандартів й покращання стану здоров'я з найбільш низькими затратами. Для досягнення цієї мети важливо мати достатньо кадрів, які добре володіють клінічними знаннями і уміннями (компетенціями), отриманими в сертифікованих ВНЗ і підкріпленими протягом безперервної післядипломної медичної освіти. Діюча система медичної освіти в Україні безумовно потребує удосконалення для підвищення професійного рівня лікарів. Провідні фахівці наголошують на необхідності навчання практичним та технічним навичкам, вмінню працювати в команді і комунікативним навичкам; вони також відзначають, що симуляційні навчання може суттєво допомогти досягненню цих навчальних цілей. Багато практикуючих лікарів

підтверджують, що їм не вистачає впевненості в ургентних ситуаціях, тому, звичайно, потрібні нові підходи для поліпшення їхніх технічних, надбаних навичок і навичок роботи в команді. При організації симуляційного навчання на базі вищих медичних закладів, слід обов'язково приділяти увагу таким проблемам:

1. Є вкрай важливим ретельний підбір членів команди - висококваліфікованих фахівців, зацікавлених у викладацькій роботі. Команда повинна пройти кілька спеціалізованих курсів для отримання викладацьких навичок і встановлення зв'язків з іншими симуляційними центрами для обміну досвідом.
2. Належна мотивація членів команди. Викладачі не можуть працювати безкоштовно. Робота в симуляційному центрі повинна бути включена до списку посадових обов'язків та додатково оплачуватися.
3. Для кожного центру симуляційного навчання повинна бути розроблена чітка стратегія, що включає цілі навчання, цільову аудиторію, очікувані результати, робочий процес і т. д. Для ефективного планування і загального успіху необхідно розуміння цієї стратегії всіма членами команди.
4. Розробка окремих сценаріїв і курсу є складним процесом, який вимагає чіткого визначення цілей навчання, програмування сценаріїв з використанням спеціального програмного забезпечення, підготовки матеріалів тощо. Повинні бути рекомендовані клінічні аспекти для використання: простота (сценарій не повинен бентежити курсантів), реалістичність (сценарій мусить відповідати реальним ситуаціям), відповідність навчальним цілям і задачам дотримання інструкцій і стандартам з одночасним урахуванням місцевих особливостей.
5. Раціональне фінансове планування: витрати на закупівлю манекенів можуть становити лише приблизно половину загальних витрат. Поточні витрати на сервісне обслуговування, витратні матеріали, зарплату тощо повинні бути враховані заздалегідь.

Висновки. Впровадження симуляційного навчання в медицині - лише один з факторів, що забезпечує якість надання медичної допомоги. У результаті проведення курсу симуляційного навчання можуть виникнути й інші проблеми (зазначені вище є найбільш важливими і типовими в українському контексті).

Враховуючи об'єктивну потребу у впровадженні симуляційного навчання в Україні, до низки необхідних заходів можна віднести, перш за все, забезпечення відповідної підготовки та розвитку потенціалу для команд новостворених симуляційних центрів з організацією сертифікації спеціалістів у визнаних в світі центрах; створення національного банку сценаріїв для загального користування; активне спілкування і обмін досвідом між

симуляційними центрами, в тому числі візити і зустрічі, національні семінари та конференції, участь в міжнародних заходах і т. п.

Список використаних джерел:

1. Анчева І. А. Роль віртуальних технологій в якості професійної підготовки медичних працівників / І.А. Анчева // Медична освіта. - 2014. - No. 3. - С. 10-12.
2. Роль симуляційного навчання у підвищенні якості медичної допомоги / В.В. Артьоменко, С.С. Семченко, в.І. Осінцева, л.І. Берлінська // Управління закладом охорони здоров'я. - 2014. - No 12. - С. 40-48.
3. Артьоменко В.В. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В.В. Артьоменко // Одеський медичний журнал. - 2015. - № 6. - С. 67-74.
4. Структура та організація роботи симуляційного центру на прикладі Одеського навчально-інноваційного центру практичної підготовки лікаря/ В.В. Артьоменко, С.С. Семченко, О.С. Єгоренко, Д.Ф. Караконстантин // Управління закладом охорони здоров'я. - 2015. - № 2. - С.58-69.

ВПРОВАДЖЕННЯ ГІБРИДНИХ МЕТОДІВ В СИМУЛЯЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Мартиненко С.О., Калашченко С.І., Луцак О.О., Бойко Ю.М.

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ

Вступ. В умовах організації освітнього процесу за умов пандемії COVID-19 та загроз, що сформовані реаліями воєнного часу для якісної підготовки запроваджують гібридні методи в підготовці медичних сестер та лікарів, що являються невід'ємною складовою навчального процесу здобувачів вищої освіти. В Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця (НМУ) при реалізації освітніх програм 222 Медицина, 228 Педіатрія на кафедрі медицини надзвичайних ситуацій та тактичної медицини (МНС та ТМ) вводяться і використовуються сучасні освітні технології, що поєднують інтерактивні інформаційні технології з симуляційними методами, максимально наближеними до реальності в імітації клінічних процесів. Для впровадження сучасних освітніх технологій викладачі кафедри проходять стажування та набувають спеціальних навичок ведення клінічного сценарію.

Основна частина. В умовах війни необхідно швидко та оперативно приймати рішення з урахуванням ситуації, а також можливостей та ресурсів, щоб збільшити кількість врятованих і мінімізувати ускладнення в критичних